

Co-funded by
the European Union

GREEN SCOUTS

KONCEPT PŘENOSU

Podrobné pokyny pro implementaci programu GreenScouts pro posílení kompetencí studentů odborného vzdělávání a přípravy v oblasti udržitelnosti.

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však výhradně názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

OBSAH

KAPITOLA PRVNÍ	Úvod
KAPITOLA DRUHÁ	Metodika GreenScouts
KAPITOLA TŘETÍ	Implementace
KAPITOLA ČTVRTÁ	Materiály
KAPITOLA PÁTÁ	Závěr

KAPITOLA 1: ÚVOD

Koncept přenosu představuje všechny potřebné podrobnosti pro poskytovatele vzdělávání, aby mohli implementovat program GreenScouts, jehož cílem je umožnit studentům porozumět změně klimatu a vybavit je znalostmi o udržitelných obchodních praktikách použitelných na jejich pracovišti.

Program GreenScouts byl vyvinut v rámci projektu Erasmus+ GreenScouts, který se zaměřuje na podporu studentů odborného vzdělávání a přípravy, aby se během učení na pracovišti stali tvůrci změn v oblasti udržitelnosti. Program nabízí flexibilní aktivity, které snadno zapadají do stávajících školních rutin a lze je přizpůsobit různým vzdělávacím konceptům.

K ČEMU SLOUŽÍ TATO PŘÍRUČKA?

Tento dokument nabízí praktické, podrobné pokyny pro implementaci programu GreenScouts v různých vzdělávacích kontextech. Podporuje instituce v přizpůsobování materiálů místním potřebám, výběru vhodných školitelů a zajištění podpory studentů v průběhu celého programu. Rámec je navržen tak, aby byl flexibilní a umožňoval snadnou integraci do stávajících osnov nebo mimoškolních iniciativ.

Tato příručka, čerpající z úspěšných pilotních implementací v Německu, Nizozemsku a Španělsku, poskytuje poznatky a návrhy, které pomohou přizpůsobit program vašemu specifickému prostředí a učinit vzdělávání o udržitelných postupech poutavějším, praktičtější a efektivnějším.

PŘENOSITELNOST A POUŽITELNOST VÝSTUPŮ PROJEKTU V RŮZNÝCH KONTEXTech JSOU ZÁSADNÍMI CÍLI. PRO ZAJIŠTĚNÍ POUŽITELNOSTI PROJEKT VYPRACOVAL TENTO PODROBNÝ KONCEPT PŘENOSU VE FORMĚ POKYNŮ.

PROJEKT

Projektový tým GreenScouts vyvinul třífázový program, který má studenty seznámit s významem udržitelných postupů v reálném pracovním prostředí. Program, který se skládal z přípravného workshopu (série workshopů), reflexní a prezentační fáze, byl pilotně ověřen v odborných školách v Německu, Nizozemsku a Španělsku. Učitelé odborného vzdělávání provedli studenty reflektivními aktivitami, které pomohly odhalit problematické postupy v učebním podniku a tak mohli přijít s praktickými ekologickými řešeními.

Díky spolupráci s kolegy a využití kreativních nástrojů program ukazuje, jak lze myšlenky o udržitelných postupech integrovat do odborného vzdělávání, aniž by to přidávalo další pracovní zátěž.

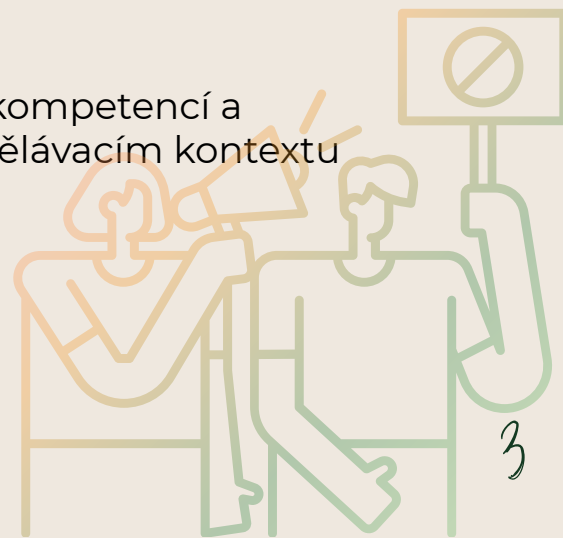
CO JE GREENSCOUTS?

GreenScouts je flexibilní, třífázový program založený na workshopech, který pomáhá studentům identifikovat neudržitelné postupy během praktického výcviku nebo ve školních projektech. Program je vede k vývoji kreativních a praktických řešení.

GreenScout není jen student, je to průzkumník, badatel a zastánce ekologičtějších postupů na pracovišti.

KONCEPT TRANSFERU JE ZAMĚŘEN NA:

- pedagogy (zejména v odborném vzdělávání), koordinátory udržitelnosti a tvůrce kurikula, kteří mají zájem o implementaci programu GreenScouts ve své instituci
- zaměstnance školy odpovědné za integraci vzdělávání pro udržitelný rozvoj do vzdělávacích programů
- školitele a mentory podporující studenty během fází učení na pracovišti
- organizace usilující o podporu zelených kompetencí a prosazování udržitelných postupů ve vzdělávacím kontextu

KAPITOLA 2: METODIKA GREENSCOUTS

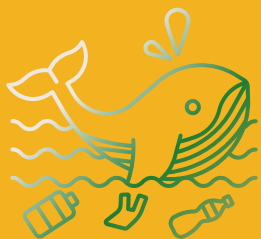
Metodika GreenScouts nabízí nový pohled na udržitelnost v odborném vzdělávání. Spíše než aby se se „zelenými dovednostmi“ zacházelo jako s doplňkem, staví studenty do centra transformačního procesu: procesu, v němž se stávají aktivními hybateli změny ve svém vlastním vzdělávacím prostředí založeném na praxi.

GreenScouts nejsou pasivními příjemci znalostí, jsou to průzkumníci, badatelé a vypravěči. Pozorují, reflektují a jednají v oblasti výzev udržitelnosti v reálných podmínkách a využívají kreativní nástroje a metody spolupráce, aby svá zjištění zviditelnili a aby měla dopad.

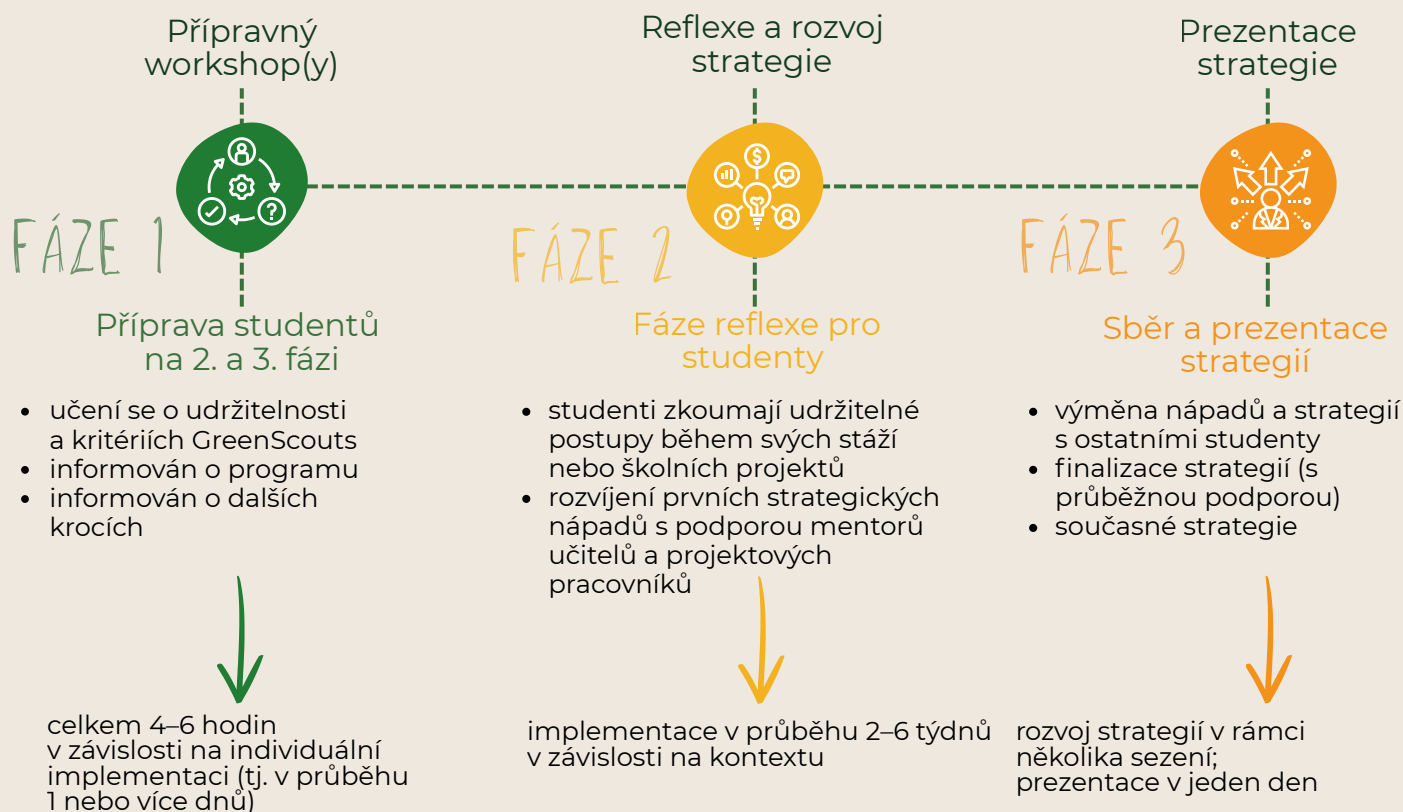
ZÁKLADNÍ PRINCIPY

Přístup Greenscouts je postaven na pěti pedagogických pilířích:

- **Průzkum vedený studenty:** Studenti přebírají odpovědnost za svou vzdělávací cestu a na základě svých zájmů a kontextu stáže si vybírají, která témata udržitelnosti budou zkoumat.
- **Situační vzdělávací aktivity** jsou zasazeny do autentického pracovního prostředí, díky čemuž je udržitelnost hmatatelná a relevantní pro profesní dráhu každého studenta.
- **Kreativní dokumentace:** Studenti používají digitální nástroje (např. Canva, Padlet) k zaznamenání svých pozorování, nápadů a navrhovaných řešení v poutavých formátech.
- **Skupina pro dialog a reflexi mezi vrstevníky:** Diskuse a prostor pro zpětné vazby podporují kritické myšlení, empatii a mezioborové učení.
- **Viditelný dopad:** GreenScouts prezentují svá zjištění vrstevníkům, učitelům a/nebo zaměstnavatelům, čímž vytvářejí dominový efekt v podobě povědomí a akcí ve škole i mimo ni.

STRUKTURA TŘÍFÁZOVÉHO PROGRAMU GREENSCOUTS:

FLEXIBILNÍ IMPLEMENTACE A ROZSÁHLÁ POUŽITELNOST

Ačkoli byl program GreenScouts původně vyvinut a testován v rámci odborného vzdělávání a přípravy, byl záměrně navržen tak, aby byl široce použitelný. Jeho přístup a materiály lze přizpůsobit různým vzdělávacím sektorům, od středního školství až po vysokoškolské vzdělávání, a široké škále organizačních kontextů.

Zde uvedená struktura (přípravný workshop, reflexe, prezentace) je jen jedním příkladem toho, jak lze program realizovat. Během pilotní fáze v Německu, Nizozemsku a Španělsku byly zvoleny velmi odlišné implementační modely v závislosti na typu vzdělávání, dostupném čase a zapojených pedagogech a studentech. V některých případech byl program integrován do stávajících předmětů, v jiných byl nabízen jako mimoškolní aktivita a někdy byl součástí stáží nebo projektových týdnů.

Proto instituce povzbuzujeme, aby si přizpůsobily přístup Greenscouts svému vlastnímu kontextu. Základní principy zůstávají ústřední, ale formát se může lišit: krátké workshopy, rozšířené programy, individuální úkoly nebo skupinové projekty, to vše je možné.

KAPITOLA 3: IMPLEMENTACE

Veškeré materiály související s programem GreenScouts jsou veřejně dostupné a určeny k podpoře pedagogů při vedení studentů aktivitami zaměřenými na udržitelnost. Po uvedení některých obecných úvah tato kapitola podrobně popíše kroky, které je třeba dodržet při implementaci vlastního programu GreenScouts.

ÚVODNÍ ÚVAHY

- 1** **Kontext implementace:** Stanovte si konkrétní kontext, ve kterém chcete program GreenScouts realizovat – bude to projektový týden, nebo bude doprovázet aktivity vašich studentů v praxi?
- 2** **Výběr školitele:** Vyberte si motivovaného zaměstnance se zájmem o udržitelnost. V případě potřeby zvažte pozvání externího školitele se zkušenostmi s poskytováním vzdělávání v oblasti udržitelných postupů.
- 3** **Stanovte klíčové detaily:** Rozhodněte se o formátu vašeho programu GreenScouts – použijte materiály v sadě nástrojů (např. kurikulum, koncept poradenství) k vytvoření vhodného programu se všemi potřebnými termíny a časovými rámci.
- 4** **Úprava materiálů:** Ujistěte se, že jste si prošli materiály dostupné v sadě nástrojů a upravili je podle potřeby pro vaši konkrétní implementaci.
- 5** **Potřeby studentů:** Při plánování programu nezapomeňte zohlednit preference vašich studentů nebo počítejte s flexibilitou. Například zvažte, zda by vaši studenti raději pracovali individuálně nebo ve skupině?

3 FÁZE PROGRAMU GREENSCOUTS

Program GreenScouts je rozdělen do tří fází. Obecně nemusíte implementovat všechny tři fáze. Pokud například vaši studenti nemají v rámci svého vzdělávání žádnou pracovní výuku, můžete naplánovat školní projektový týden a implementovat pouze fázi 1.

Každá z fází je podpořena různými materiály, které budou podrobněji popsány v kapitole 4.

PŘEHLED FÁZE 1 – PŘÍPRAVNÝ WORKSHOP(Y)

Tato fáze je primárně zaměřena na seznámení studentů s probíranou látkou a jejich přípravu na fázi 2 a 3 (pokud je to relevantní). Přípravný workshop GreenScouts využívá inovativní přístup s rozmanitými praktickými a gamifikovanými aktivitami, které podporují zapojení a systémové myšlení.

V této fázi byste se měli řídit učebními osnovami workshopu GreenScouts, které poskytují lektorům workshopů podrobné pokyny k realizaci 7 aktivit workshopu GreenScouts, včetně všech materiálů potřebných k realizaci. Zatímco učební osnovy workshopu se primárně zaměřují na podrobný popis všech aktivit prováděných v rámci přípravného workshopu, uvedené studijní výsledky zahrnují všechny aktivity prováděné studenty účastnícími se celého programu GreenScouts.

Učební plán workshopu GreenScouts je doplněn příručkou GreenScouts pro studenty a také prezentacemi workshopu GreenScouts pro lektory. Prezentace workshopu vás provedou všemi 7 aktivitami, které se odvíjejí od každého ze 7 kritérií GreenScouts definovaných pro projekt. Příručka se těmito kritérii zabývá a poskytuje informace studentům i školitelům, kteří by se s obsahem tohoto zdroje rozhodně měli seznámit.

KE ZVÁŽENÍ V 1. FÁZI TRANSFERU

000 Ačkoli učební plán nabízí dva navrhované způsoby realizace (tj. jako jednodenní nebo dvoudenní workshop), můžete formát workshopu snadno **přizpůsobit svým potřebám** nebo aktivity začlenit do stávajících předmětů. Každá ze 7 aktivit je samostatná a lze ji vyučovat samostatně.

000 Abyste vyhověli **potřebám svých studentů**, musíte zvážit jejich zkušenosti a případně aktivity odpovídajícím způsobem upravit. V závislosti na jejich zázemí a sebevědomí můžete zavést různé úrovně obtížnosti.

000 Pilotní program GreenScouts zahrnoval hodnocení ve fázi 3 kreativní prezentací udržitelných strategií. Zejména pokud se rozhodnete pro implementaci fáze 1, můžete zvážit alternativní **mechanismy hodnocení** (např. neformální zpětnou vazbu, vzájemné hodnocení nebo formální známkování).

000 Učební plán je doplněn výběrem materiálů (k dispozici v sadě nástrojů), které lze použít k realizaci přípravného workshopu. Většinu aktivit lze realizovat s pomocí digitálních nástrojů i bez nich – příslušné **materiály by měly být odpovídajícím způsobem upraveny**.

000 Zvláště pokud nemůžete provozovat celý program GreenScouts, musíte si dobře promyslet, jak **začlenit komponenty workshopu do stávajících témat**, nebo zda jej chcete provozovat jako samostatnou iniciativu nebo klub.

PŘEHLED FÁZE 2 – REFLEXE A

VEDENÍ

Tato fáze je primárně zaměřena na podporu vašich studentů v jejich reflexi na pracovišti. Absolvovali přípravný workshop (workshopy) a jsou seznámeni s příručkou, kterou by nyní měli použít k reflexi možných udržitelných postupů na svých pracovištích.

Pro tuto fázi projektový tým vyvinul **Koncept příručky GreenScouts**, který poskytuje obecné informace o této fázi, navrhuje možný obsah bodů poradenských intervencí, jakož i jejich četnost a typ. Dále podrobně popisuje materiály a nástroje, které lze využít pro různé poradenské aktivity.

Jako praktické příklady konceptu poradenství poskytuje stručné popisy poradenství pro fázi 2, jak jej implementovali partneři projektu během pilotního provozu programu.

Poradenství, které svým studentům poskytnete, je vysoce individuální a závisí na typu vaší implementace a také na dostupné infrastruktuře. Koncept poradenství nabízí mnoho návrhů, ale nakonec si budete muset vytvořit vlastní specifický plán.

ÚVAHY O PŘEVODU PRO FÁZI 2

Snažte se **pracovat v rámci stávajících struktur**. Pokud je váš systém pro řízení vzdělávání dobře zavedený a studenti i učitelé jej pravidelně používají, pracujte v rámci tohoto systému. Pokud však máte pevný harmonogram individuálních schůzek mezi učiteli a studenty nebo pravidelné monitorovací návštěvy na pracovišti, snažte se zahrnout i poradenství do těchto schůzek.

Pokud vaši studenti **neabsolvují žádnou praktickou výuku**, ale přesto chcete zavést nějakou formu reflexní fáze, můžete rozšířit workshopy z fáze 1 o reflexní aktivity nebo rozšířit sérii workshopů o další lekce zaměřené na řízené reflexe.

Pečlivě zvažte **celkový účel reflexe studentů**, a tedy i cíl vašich poradenských aktivit. Obsah a načasování poradenství by se musely velmi lišit pro studenty připravující zprávu ze stáže od těch, kteří vytvářejí vizuální prezentaci své strategie udržitelnosti.

PŘEHLED FÁZE 3 – PREZENTACE

V závěrečné fázi programu GreenScouts by měli studenti prezentovat své strategie udržitelnosti svým vrstevníkům, učitelům a školitelům. To může sloužit jako nástroj pro hodnocení studentů, nebo pokud byla účast zcela dobrovolná, může být použito k ocenění jejich úsilí jiným způsobem.

V pilotním projektu prezentovali GreenScouts strategie, které vyvinuli během svého učení v praxi, na specializované online platformě – **Galerii strategií GreenScouts**. Učitelé pomáhali studentům s tvorbou prezentací, načež byly strategie nahrány na platformu spolu s krátkým shrnutím a vizuální nebo digitální prezentací (např. slajdy, plakáty nebo videa). Většina strategií byla prezentována v angličtině a diváci byli vyzváni k použití nástrojů pro překlad v prohlížeči, aby si prohlédli shrnutí ve svém preferovaném jazyce. Galerii strategií najdete zde:

<https://www.afbb.de/en/projekte/greenscouts/greenscouts-strategy-gallery>

Po dobu dvou týdnů platforma umožňovala externím zúčastněným stranám, včetně poskytovatelů vzdělávání na pracovišti a odborníků z oboru, hlasovat pro své oblíbené strategie ve třech kategoriích: **Proveditelnost, Inovace a Adaptabilita**. Vítězné strategie byly oceněny.

ÚVAHY O PŘEVODU PRO FÁZI 3

 Zvolte **formát(y) prezentace** v závislosti na tom, zda potřebujete posouzení strategií studentů. Pokud strategii nepožadujete známkovat, může být způsob prezentace neformálnější (např. krátká videa, postery vs. ústní prezentace).

 Zvažte čas a úsilí potřebné k vytvoření různých typů prezentací. Ujistěte se také, že **účel prezentace je v souladu s relevantními studijními výstupy** pro studenty: Musí být schopni prezentovat před publikem? Musí se cítit pohodlně při prezentování v online kontextu?

 Pokud se rozhodnete uspořádat **soutěž**: Jasně sdělte hlasovací kategorie a proces a zajistěte přístupnost (např. jazyková podpora, platforma optimalizovaná pro mobilní zařízení). Pozvěte poskytovatele vzdělávání na pracovišti, místní podniky a/nebo odborníky na udržitelnost k účasti v hlasování.

KAPITOLA 4: MATERIÁLY

Všechny tři fáze programu GreenScouts jsou doplněny různými materiály, které jsou k dispozici v angličtině, holandštině, němčině a španělštině a lze si je stáhnout (GreenScouts Toolkit) z webových stránek GreenScouts.

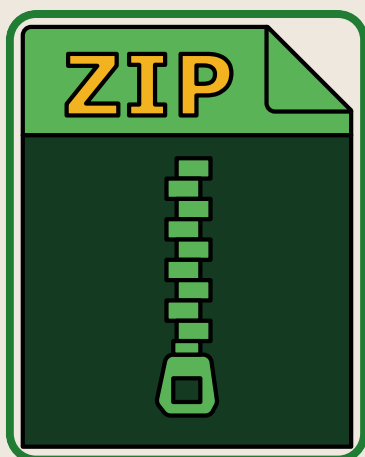

Učební plán workshopu GreenScouts poskytuje úvod do programu GreenScouts a podrobně popisuje všech 7 aktivit. Dokument je určen především pro zaměstnance škol, kteří chtějí program GreenScouts zavést, a pro školitele, kteří chtějí vést přípravné workshopy k 1. fázi.

Příručka GreenScouts zahrnuje relevantní obsah v souladu se 7 kritérii GreenScouts. Příručku by měli používat i školitelé, protože obsahuje mnoho relevantního obsahu. Studenti by měli příručku dostat až po dokončení workshopu, protože shrnuje část obsahu, který si studenti během workshopu osvojí. Je to důležitý dokument s pokyny během fáze 2.

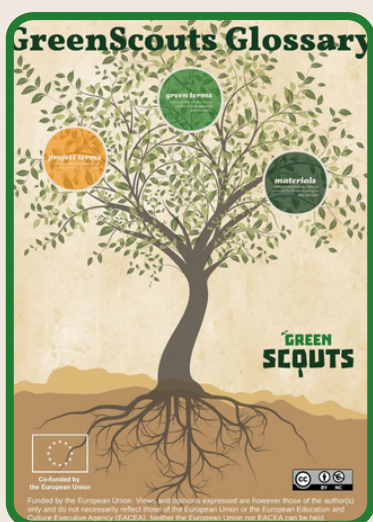
Prezentace z workshopu GreenScouts poskytují podněty pro všech 7 aktivit workshopu. Lektoři workshopu je mohou použít jako základ pro své workshopy a dle potřeby upravit prezentační snímky.

Sada nástrojů GreenScouts je k dispozici na webových stránkách GreenScouts a poskytuje všechny potřebné dokumenty, soubory a materiály ve formátu ZIP ke stažení (v angličtině, němčině, holandštině a španělštině).

Koncept poradenství GreenScouts nastiňuje všechny možné mechanismy poradenství, které lze využít během fáze 2. Je primárně určen pro zaměstnance škol a školitele workshopů. Poskytuje reálné příklady pro fázi poradenství v praxi (jak je implementováno v pilotních projektech GreenScouts).

Slovník pojmů GreenScouts je veřejná prezentace PREZI, která uvádí a definuje všechny pojmy související s udržitelností. Dále poskytuje krátké shrnutí relevantních iniciativ a konceptů v oblasti udržitelnosti a také odkazy, které studentům pomohou začít s jejich výzkumem. Lektoři workshopů mohou slovník používat přímo na workshopu a také se na něj odkazovat při poradenských aktivitách.

Koncept transferu GreenScouts (tj. dokument před vámi) je určen pro pedagogy, koordinátory udržitelnosti a tvůrce kurikula, stejně jako pro školní zaměstnance, školitele a mentory, kteří podporují studenty během fází učení se práci. Obsahuje všechny informace potřebné k realizaci programu GreenScouts.

KAPITOLA 5: ZÁVĚR

Doufejme, že vám tento dokument poskytl jasné pokyny a inspirativní impulsy k implementaci vlastního programu GreenScouts ve vaší škole nebo jiném vzdělávacím prostředí. Závěrem bychom rádi nabídli krátké shrnutí některých klíčových faktorů ve formě seznamu úkolů a neúkolů:

CO DĚLAT

Začněte program do běžné výuky, abyste zajistili jeho dostupnost a kontinuitu.

Přiřadte motivovaného školitele se zájmem o udržitelnost.

Ve všech materiálech používejte srozumitelný a studentům vstřícný jazyk.

Jako vodítko k implementaci programu použijte příručku GreenScouts, prezentace z workshopu a glosář.

Ujistěte se, že se školitelé seznámí s příručkou GreenScouts a budou ji používat jak na workshopech, tak i ve fázi poradenství.

Zajistěte, aby obsah poradenství odpovídal cíli programu, kterého mají studenti dosáhnout – pokud se od studentů očekává, že budou předvádět propracované strategické prezentace, musí se poradenské sezení zaměřit na rozvoj příslušných dovedností.

Ujistěte se, že školitelé workshopů jsou řádně připraveni na vedení programu GreenScouts. K dispozici je dostatek materiálů, ale možná budete muset poskytnout další školení.

Používejte aktuální, srozumitelné a relevantní příklady, které se vztahují k životním zkušenostem studentů.

CO NEDĚLAT

Nedávejte studentům příručku na začátku workshopu, protože obsahuje mnoho řešení problémů, které se v aktivitách workshopu objevily.

Neočekávejte, že si školitelé připraví vlastní materiály pro workshop, a ujistěte se, že jim pomůžete s adaptací všech programových materiálů.

Nepředpokládejte, že program mohou vést pouze odborníci na udržitelnost.

Neočekávejte, že školitelé provedou program bez jakéhokoli dodatečného úsilí. Budou muset upravit materiály a řádně se seznámit s probíranou látkou.

Nepoužívejte pouze poskytnuté materiály znovu a ujistěte se, že jste vše upravili (např. použité příklady, odkazy), abyste zajistili relevantnost obsahu pro vaše studenty.

Nepředpokládejte, že program je univerzální, a ujistěte se, že jej přizpůsobíte (zejména načasování workshopů, poradenské aktivity a materiály) svému specifickému kontextu a potřebám.

KONCEPT PŘENOSU pro GreenScouts

**Partnerství Erasmus+ pro spolupráci
v oblasti odborného vzdělávání a přípravy:
2023-1-DE02-KA220-VET-000151330**

Projektový tým:

Akademie pro odborné vzdělávání
gGmbH (Německo)

Integrované centrum odborného
vzdělávání Césara Manriqueho
(Španělsko)

Nadace pro odborné vzdělávání,
vzdělávání dospělých a všeobecné střední
vzdělávání ve Frísku a Flevolandu
(Nizozemsko)

SWIDEAS (Švédsko)

TREXIMA (Česká republika)

**Co-funded by
the European Union**

Projekt GreenScouts byl financován s podporou Evropské komise. Odpovědnost za obsah této publikace nese výhradně vydavatel; Komise nenesení odpovědnost za žádné další použití informací v ní obsažených.

Firda

Swide^s

TREXIMA

ZAMĚŘENO NA ČLOVĚKA